

[Klaus Hækkerup]

give dem en solid, omfangsrig, veludbygget erhvervsmæssig uddannelse.

Det, vi diskuterer i dag, er i virkeligheden, om vi kan vi gøre det eller vi ikke kan gøre det. Hr. Køpke Christensens oplæg lyder nærmest, som om der overhovedet ingen vilje er til at leve op til, at det er det, vi skal gøre. Hans og Fremskridtspartiets holdning er, at det er Folketinget fuldkommen uvedkommende, om den generation af danskere, der nu forlader folkeskolen, får en erhvervsmæssig uddannelse eller ej.

Intet kan være mere forkert, og det er med dette udgangspunkt, vi har fremsat det foreliggende lovforslag.

Dernæst siger Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Sterup, at dette her er noget, man skal overlade til det frie initiativ. Dertil vil jeg sige, at det har vi nu prøvet ganske længe. Resultatet har vi også kunnet se: det er optrykt fra de sidste tre år som bilag til lovforslaget. Resultatet er utilfredsstillende. Og jeg vil gerne spørge hr. Sterup: Hvilke incitament er skal man give det frie initiativ i det private erhvervsliv for at tilvejebringe et tilfredsstillende resultat på dette område?

Når jeg spørger på den måde, er det, fordi jeg heller ikke har hørt særlig mange konstruktive forslag fra Det Konservative Folkeparti til, hvordan denne problemstilling kunne løses.

Jeg vil dernæst gerne gøre et par bemærkninger om den offentlige sektor. Efter de oplysninger, jeg har kunnet få fra Det Faglige Udvalg for Kontoruddannelserne, blev der i 1989 indgået 2.000 aftaler mod 2.300 året før – altså et fald. Nu ved jeg godt, vi ikke har fået alle oplysningerne ind endnu, men alligevel er det et fald, som næppe vil blive indhentet af de oplysninger, der kommer frem i løbet af de kommende måneder fra arbejdsformidlingen.

Jeg må endda sige, at ministeren – sådan er mine oplysninger – har kunnet levne nogenlunde op til sin opgave i forbindelse med vores aftale, nemlig at få staten til at tage sin del af lærlingene. Det er kommunerne, der har svigtet lærlingene og eleverne, og det er for dårligt.

Fru Elisabeth Arnold nævnte, at kommunerne nok havde svært ved at tage lærlinge og elever ind, fordi der var så mange fastansatte, som man måske i så fald skulle skubbe ud. Hertil vil jeg for det første nævne, at der er en ganske betydelig personaleomsætning i kommunerne. For det andet, at de elever, man tager ind, jo ik-

ke skal overtage arbejdet fra de fastansatte, men skal uddannes inden for det pågældende område.

Det er muligt, at nogle af dem kan glide ind i permanente stillinger i forbindelse med den naturlige udskiftning. Det vil være godt for de unge. Det er også muligt, at nogle af dem må ud at søge andre græsgange, men så har de en uddannelse i ryggen, der gør dem bedre kvalificeret til at løse deres funktion i samfundet. Jeg mener ikke, det er rimeligt på nogen måde at holde hånden over det offentlige som arbejdsgiver, og slet ikke over kommunerne.

Det er også derfor, der i lovforslaget er lagt op til – det står godt nok en anelse kryptisk, skal jeg indrømme – at kommunerne kan inddrages under AER-ordningen, idet det er foreslået, at ordningen udvides til også at omfatte de offentlige arbejdsgivere, sådan at de arbejdsgivere, der tager et tilstrækkeligt antal lærlinge og elever ind, får et tilskud, kan man sige, fra de arbejdsgivere, der ikke tager tilstrækkeligt mange ind.

Men der står også: »Såfremt det viser sig muligt at opnå en aftale med de kommunale organisationer om en passende forøgelse af antallet af lære- og praktikpladser, vil bidrag og tilskud for den offentlige sektor kunne fastsættes til nul.«

Der er altså tale om her at give regeringen en mulighed for, hvis de kommunale organisationer efter regeringens opfattelse ikke opfører sig rimeligt, at pålægge den del af dem, der ikke ønsker at tage et tilstrækkeligt antal lærlinge og elever ind, at betale til festlighederne. Det er en bemyndigelse, som vi – jeg vil ikke sige helt trygt, men som vi dog, da vi er enige om målsætningen på dette område – rimelig trygt overlader til regeringen, og det er intentionerne med det lovforslag, der foreligger her. Prøv ad forhandlingens vej med kommunerne, og hvis ikke det lykkes, er der altså en mulighed for at vise dem den anden side af hånden – nej, det behøver ikke at være et håndkanthug, hr. minister.

Det er nævnt, at det kan være vanskeligt at skaffe praktikpladser, og det er nævnt, at denne sag i virkeligheden løses den dag, man får tilstrækkelig gang i erhvervslivet. Jeg er ikke i tvivl om, at vi heller ikke vil have noget praktikproblem i Danmark den dag, vi igen har fuld beskæftigelse. Men det er ikke rigtigt, at det er